

Dyslexieprotocol Kaj Munk College

Schooljaar 2026-2027

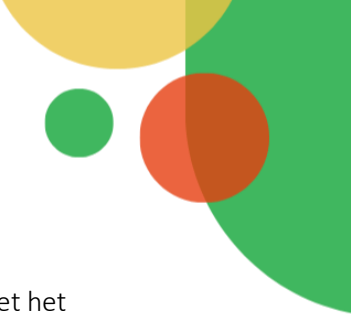
kajmunk

college

DOEN
ERVAREN
ONTDEKKEN

Inhoud

1. Voorwoord	3
2. Dyslexiecoaches	4
3. Dyslexiesignalering	5
4. Dyslexiebeleid op het Kaj Munk College	6
5. Dyslexiepas	7
6. Richtlijnen m.b.t. toetsen en examens	8
7. Richtlijnen m.b.t. dyslexie in de les	10
8. De rol van de docent	11
9. De rol van de ouder(s)/verzorger(s) bij de begeleiding	12
10. De verantwoordelijkheid van de leerling	13
Bijlage 1 – Wat is dyslexie: meer informatie	14
Bijlage 2- Dyslexiepas voorbeeld	16

Voorwoord

Definitie: dyslexie is een stoornis die gekenmerkt wordt door een hardnekkig probleem met het aanleren en het accuraat en/of vlot toepassen van het lezen en/of spellen op woordniveau.

Voor meer informatie over wat dyslexie is en wat dyslexie betekent voor leerlingen, is een beschrijving opgenomen in de bijlage.

Dyslexie is een complex en hardnekkig probleem dat invloed heeft op het gehele functioneren van de leerling. Het komt voor in alle vormen van onderwijs en is niet gebonden aan intelligentie of sociaaleconomische achtergrond. Het is niet te genezen, wel kunnen leerlingen leren er goed mee om te gaan. Dit vergt wel extra inspanning. Het Kaj Munk College heeft als missie dat leerlingen tijdens de schoolloopbaan leren omgaan met hun dyslexie, opdat ze zich hierna zelfstandig kunnen redden in hun vervolgstudie en in de samenleving.

Ons dyslexiebeleid baseert zich op het voorbeeldprotocol Dyslexie Voortgezet Onderwijs van het Ministerie van Onderwijs. Hierin wordt in grote lijnen uiteengezet hoe dyslectische leerlingen in de brugklas gesignaleerd worden, hoe met de dyslectische leerlingen omgegaan wordt en welke faciliteiten aan deze leerlingen verleend kunnen worden tijdens hun schoolloopbaan en het eindexamen.

2. De dyslexiecoaches

Het Kaj Munk College beschikt over een dyslexiecoach: mevrouw Saskia Kroezen. Zij is bereikbaar via dyslexie@kajmunk.nl. Voor leerlingen ook via de Magistermail.

Voor leerlingen is er ook een vast inloopspreekuur. Deze wordt begin van het jaar kenbaar gemaakt aan leerlingen. Het moment van inloopspreekuur kan per blok wisselen. Verder kunnen leerlingen mailen voor een afspraak.

Tot de taken van een dyslexiecoach behoren o. a. de volgende zaken:

- Als aanspreekpunt fungeren voor dyslectische leerlingen.
- Contactpersoon zijn voor ouders van bestaande en toekomstige dyslectische leerlingen.
- Uitreiken dyslexiepas met instructies voor gebruik en uitleg van rechten en plichten.
- Zorgdragen voor de dyslexiesignalering in de brugklas.
- Afnemen van de Dyslexie Screening Test bij leerlingen die daarvoor in aanmerking komen.
- Geven van (individuele) ondersteuning aan leerlingen die hiervoor in aanmerking komen.
- Erop toezien dat de afgesproken faciliteiten m.b.t. dyslexie uitgevoerd/toegepast worden.
- Adviseren over de inzet van hulpmiddelen.
- Op de hoogte zijn en blijven t.a.v. alle formele afspraken m.b.t. dyslectische leerlingen in overleg met de examensecretaris.
- Overleggen met teams, mentoren en secties m.b.t. dyslexie.

3. Dyslexiesignalering

Op het Kaj Munk College screenen we alle brugklasleerlingen op dyslexie door drie signaleringstesten af te nemen. Dit wordt gedaan tijdens de les Nederlands na ongeveer 7-10 schoolweken. Voor deze testen hoeft niet geleerd te worden, het vergt zodoende geen voorbereidingstijd van de leerlingen. De testen die worden afgenomen zijn:

- Een dictee “het wonderlijke weer”
- Een stilleestempotoets “de tekenbeet”
- Een toets begrijpend lezen: “Diatekst”

Als de leerling op 2 van de 3 testen uitvalt, dan volgt er vanuit de dyslexiecoaches een signaal naar de mentoren. Deze brengt de leerling onder de aandacht bij de vakdocenten. Indien de vakdocenten en mentor inderdaad hun twijfels hebben over een leerling wordt dit teruggekoppeld naar de dyslexiecoach. De dyslexiecoach nodigt de leerling dan uit voor een Dyslexie Screening Test (DST), na toestemming van de ouders.

De DST is een test die 1-op-1 wordt afgenomen door de dyslexiecoach. De test kan het vermoeden van dyslexie ontkrachten of bevestigen. Als de leerling ook hier weer laag op scoort, dan is het vermoeden van dyslexie gerechtvaardigd. Dit zegt nog niets over of de leerling wel/geen dyslexie heeft. Het testresultaat wordt gedeeld met de ouders, deze kunnen vervolgens besluiten om een dyslexieonderzoek te laten doen door een erkend testbureau. Dyslexie mag namelijk enkel en alleen worden vastgesteld door een orthopedagoog of gz-psycholoog. Dit dyslexieonderzoek is volledig voor rekening van de ouders.

4. Dyslexiebeleid op het Kaj Munk College

Hoewel niet alle dyslectische leerlingen in dezelfde mate hinder ondervinden van hun beperking hanteert het Kaj Munk College één stelregel: alle leerlingen die erkend dyslectisch zijn krijgen dezelfde faciliteiten.

Het Kaj Munk College streeft naar een integrale aanpak van de begeleiding van dyslectische leerlingen. Een samenhangende reeks van maatregelen moet ervoor zorgen dat:

- Dyslectische leerlingen het niveau van onderwijs kunnen volgen dat aansluit bij hun capaciteiten;
- Dyslectische leerlingen, zo nodig met hulpmiddelen, hun functionele lees- en schrijfvaardigheid vergroten;
- Dyslectische leerlingen leren omgaan met hun lees- en/of spellingproblemen.

De afspraken vanuit het dyslexieprotocol hebben betrekking op alle afdelingen en alle leerjaren.

De leerling kan gedurende zijn schoolloopbaan in meer of mindere mate last krijgen van zijn/haar dyslexie. De dyslexiecoaches zijn de aanspreekpunten om de leerlingen met specifieke vragen hierover verder te helpen. Mocht de leerling tegen een knelpunt aanlopen, proberen we de leerling middels één of enkele gesprek(ken) handvatten te geven om hiermee aan de slag te gaan. Zodoende moet de leerling aan het einde van zijn schoolloopbaan zichzelf kunnen redden met zijn dyslexie. De hoofdlijnen in het beleid zijn: accepteren, begrijpen, compenseren, dispenser en faciliteren. Door ondersteuning op deze punten proberen we de leerling zo goed mogelijk te helpen.

De leerling centraal:

- De dyslexiecoach gaat samen met leerling na wat hij/zij nodig heeft en waar hij/zij al ervaring mee heeft om zo min mogelijk hinder te ondervinden van zijn/haar problemen. De dyslexiecoach geeft aan welke faciliteiten mogelijk zijn. Deze onderwerpen komen aan de orde bij de uitreiking van de dyslexiepas.
- Dyslectische leerlingen denken niet alleen constructief mee over de aanpak die voor hen het beste is, maar zij zijn ook medeverantwoordelijk voor de uitvoering. Dat houdt in dat zij met hun docenten (leren) overleggen over de wijze van uitvoering en toekenning van faciliteiten.
- De leerlingenzorg is georganiseerd in een apart systeem, naast het geboden onderwijs. De zorg is preventief en georganiseerd volgens de zorgcyclus: signaleren, diagnosticeren, handelen. De mentor en dyslexiecoach zijn het aanspreekpunt voor de dyslectische leerling. Zowel de leerling als de mentor November 2023 Dyslexieprotocol Kaj Munk College of dyslexiecoach kunnen de vakdocenten wijzen op de specifieke 'rechten' van de leerling. De mentor houdt goed in de gaten of de leerling zelf zijn 'plichten' nakomt. De mentor en/of dyslexiecoach functioneert als aanspreekpunt voor de leerling bij voorkomende problemen.
- De dyslexiecoaches zijn bereikbaar op afspraak, de spreekkamer is kamer 131.

5. Dyslexiepas

Alle leerlingen met dyslexie krijgen een dyslexiepas. Hiervoor moet de dyslexieverklaring op school in het dossier zijn opgenomen, de administratie hiervan kost enkele schoolweken. Daarom krijgt de leerling zijn dyslexiepas rond de herfstvakantie uitgereikt van de dyslexiecoaches, het streven is om dit te doen vóór de herfstvakantie.

Dit is tegelijkertijd de eerste kennismaking met de dyslexiecoach. De dyslexiecoach legt tijdens deze kennismaking uit wat er mogelijk is op het Kaj Munk College omtrent dyslexie en hoe de leerling hiervan gebruik kan maken.

- Op deze pas staan de specifieke afspraken met betrekking tot dyslexie.
- Op de pas wordt ook de eigen verantwoordelijkheid en inzet van de leerling benoemd.
- Op de pas staat een foto van de leerling.
- Met de pas kunnen de leerlingen zich kenbaar maken bij de docent als leerling met dyslexie.
- De pas onderstreept ook het feit dat er sprake is van een erkend probleem.
- De pas is tijdens de hele schoolperiode van de leerling van belang.

In de bijlage van dit protocol is een voorbeeld van onze dyslexiepas opgenomen.

6. Richtlijnen m.b.t. toetsen en examens

Dyslectische leerlingen hebben recht op extra tijd bij toetsen en examens:

- maximaal 20%, met een maximum van 30 minuten bij toetsen en schoolexamens,
- bij het centraal examen ten hoogste 30 minuten.

Alle leerlingen krijgen teksten in Arial 12 aangeleverd.

Dyslectische leerlingen mogen gebruik maken van een laptop met spellingscontrole. De laptop die de leerling tijdens de toets gebruikt, wordt door school verschaft en staat niet in verbinding met internet. Indien de leerling gebruik wil maken van een laptop tijdens toetsen/examens, moet via de mentor een laptopverklaring worden aangevraagd en getekend. Zie hiervoor het laptopprotocol op onze website.

Indien in de dyslexieverklaring en/of het onderliggende onderzoeksverslag is opgenomen dat een leerling baat heeft bij verklanking, mag de toets/het examen worden verklankt middels een tekst-naar-spraakprogramma.

Leerlingen van de onderbouwklassen kunnen via Magistermail een bericht sturen naar de leerlingenadministratie wanneer zij gebruik willen maken van een toetslaptop. De laptop wordt voor de leerlingen in orde gemaakt en deze kunnen ze ophalen bij de leerlingenadministratie (001) voorafgaand aan de toets

Leerlingen uit de bovenbouw, krijgen bericht van het examensecretariaat waarin staat hoe ze een aanvraag voor een laptop kunnen doen. De laptop wordt klaargezet in het lokaal. Als de laptop gebruikt wordt voor uittypen van antwoorden wordt er ook een USB-stick meegeleverd.

Indien er vanuit de overheid voor komend examenjaar een wijziging komt betreffende de toegestane hulpmiddelen voor examenkandidaten met dyslexie, zijn we natuurlijk genooddaakt af te wijken van dit protocol.

Bekijk het gehele protocol laptopgebruik op onze website bij schooldocumenten.

Andere afspraken ten behoeve van leerlingen met dyslexie tijdens voortgangstoetsen:

- In plaats van extra tijd, kan een docent bij een toets (niet zijnde een SE/CE) ook kiezen voor vermindering van vragen.
- Bij luistertoetsen (niet zijnde SE/CE): indien nodig (vooraf) extra tijd geven om de vragen te lezen.
- Toetsen moeten door de docenten altijd getypt worden aangeleverd, niet handgeschreven.
- Teksten die hardop voorgelezen moeten worden, mogen van tevoren worden voorbereid.
- Indien noodzakelijk en haalbaar, kan de docent beslissen dat een toets mondeling mag worden (over)gedaan. In dat geval worden van tevoren afspraken gemaakt over de manier van beoordelen.
- Onvoldoende gemaakte toetsen worden doorgesproken met leerling en op grond daarvan worden gerichte adviezen gegeven.
- De richtlijn is dat spelling niet meer dan 10% van het eindcijfer bepaalt, bij toetsen waar spelling

belangrijk is, spellingstoetsen uitgezonderd. De docenten houden bij de beoordeling van toetsen zoveel mogelijk rekening met de problematiek van de dyslectische leerling en gaan waar mogelijk soepeler om met spelfouten die door dyslexie worden veroorzaakt. Vaksecties mogen afwijken van de richtlijn, mits zij hierover met de hele vaksectie overeenstemming hebben.

7. Richtlijnen m.b.t. dyslexie in de les

- Een dyslectische leerling dient – indien gewenst – in de gewone les zelf een laptop mee te nemen naar school. De leerling dient ook zelf zorg te dragen voor een voldoende opgeladen accu.
- Leerlingen kunnen gebruik maken van luisterboeken, naast hun gewone lesboek. Dit mag via de dyslexiecoach worden aangevraagd. Vaak is dit luisterboek ook via de mobiele telefoon beschikbaar.
- Aantekeningen mogen gekopieerd/gefotografeerd worden.
- Als een dyslectische leerling extra tijd nodig heeft om een opdracht uit te voeren in de les, mag deze dit altijd vragen aan de docent.
- Bij leesbeurten mag gevraagd worden of de leesbeurt voorbereid mag worden.

8. De rol van de docent

We verwachten van de docenten dat zij weten welke leerlingen in hun klassen dyslexie hebben, zodat ze ook rekening kunnen houden met deze leerlingen. Via Magister is dit per leerling te achterhalen.

Als een leerling recht heeft op verklanking moet de toets digitaal worden aangeleverd, als word- of pdf-bestand. Gebruik geen tekst verdeeld in twee kolommen op een pagina, daar kan het tekst-naar-spraakprogramma niet goed mee omgaan. De leerling moet per toets ruim van tevoren hebben aangegeven hiervan gebruik te willen maken. De leerling moet zelf zorgen voor een koptelefoon.

De leerling die de laptop gebruikt om de toets te maken (zie hoofdstuk 6), gebruikt een usb-stick van de docent om de uitwerkingen op te slaan. De docent of surveillant print de antwoorden direct uit. De leerling zet op elke pagina een handtekening/paraaf op het geprinte werk. De docent kan de toets vervolgens op dezelfde manier corrigeren als geschreven toetsen.

Enkele tips:

- o Enkele keren per schooljaar behoeftes en verwachtingen afstemmen. Vraag bijvoorbeeld aan dyslectische leerlingen waar ze in jouw lessen behoefte aan hebben. Zeker aan het begin van het schooljaar is dit van belang.
- o Geef verlengde instructie aan dyslectische leerlingen en check of de opdracht goed is aangekomen.
- o Laat aantekeningen fotograferen, in plaats van aantekeningen te laten overnemen van het bord. Geef eventueel de eigen aantekeningen aan dyslectische leerlingen.
- o Dyslecten zijn vaak beelddenkers, maak hier gebruik van in de lessen. Ze onthouden plaatjes beter dan tekst. Leer dyslectische leerlingen bijvoorbeeld een mindmap maken in plaats van een samenvatting schrijven. Of gebruik zelf eens plaatjes/mindmap in plaats van tekst op het bord.
- o Als leerlingen woorden of begrippen moeten leren: suggereer www.quizlet.com of www.studygo.com en laat leerlingen plaatjes bij de woorden/begrippen plaatsen.
- o Creëer succeservaringen. Zeker bij de moderne vreemde talen of talige vakken als aardrijkskunde en geschiedenis is het van belang dat een leerling niet gedemotiveerd raakt. Bespreek knelpunten en geef constructieve feedback en feedforward. Maak samen een realistische planning en creëer tussentijdse checks zodat een leerling het overzicht en de motivatie niet kwijtraakt.
- o Een dyslectische leerling is woordblind, het lezen en schrijven is in de hersenen niet geautomatiseerd. Een tekst vol met spelfouten is dus geen luiheid, maar onvermogen. Leer deze leerlingen gebruik te maken van spellingscontrole en andere strategieën om spelfouten te voorkomen.
- o Stimuleer samenwerkend leren of tutorleren, laat dyslectische leerlingen samenwerken met goede lezers en goede spellers.
- o Lever teksten en toetsen aan in Arial 12.

9. De rol van de ouder(s)/verzorger(s) bij de begeleiding

Het is van belang dat ouders betrokken zijn en blijven bij de ontwikkeling van hun kind. Hiertoe behoort ook de verantwoordelijkheid buiten schooltijd voor het schoolse functioneren van hun zoon of dochter. Zoals ondersteuning bij het plannen en organiseren van taken en opdrachten, het motiveren voor schoolwerk etc.

Mogelijke tips en aanbevelingen zouden kunnen zijn:

- Neem een abonnement op een populair jeugdtijdschrift.
- Probeer thuis een leessfeer te creëren. Dit kunt u als ouder doen door te lezen in aanwezigheid van uw kind, te reageren op wat u leest, laten zien dat lezen iets met u doet en dat u dat leuk vindt. Hierbij hoeft het niet alleen te gaan om boeken. Ook tijdschriften of kranten zijn hiervoor geschikt.
- Probeer uw kind te interesseren voor een boek uit een serie. Als uw kind het boek leuk vindt, wil het misschien ook andere delen lezen.
- Overhoor uw kind regelmatig of help met het voorlezen van lange teksten.
- Installeer tekst-naar-spraaksoftware op de computers thuis.
- De website www.jufmelis.nl is een leuke site om te oefenen met de Nederlandse taal.
- www.cambiumned.nl is een veelzijdige website met taal oefeningen en taalspelletjes, maar geeft ook informatie over hoe brieven geschreven moeten worden en over poëzie.
- www.beterspellen.nl is een site voor kinderen om te oefenen met spellen.
- Vraag uw kind of hij/zij nog tevreden is met zijn hulpmiddelen, moet er misschien een luisterboek bij of af?

Ouders en school

Aan een goede samenwerking ligt een aantal voorwaarden ten grondslag. Beide partijen beseffen dat zij een gezamenlijk belang, eenzelfde doel voor ogen hebben. Het uiteindelijke doel is dat de leerling in de toekomst zelfstandig kan functioneren in de samenleving en daarbij zo min mogelijk hinder ondervindt van zijn dyslexie.

10. De verantwoordelijkheid van de leerling

Dyslexie mag nooit een excuus zijn om zich te onttrekken aan gegeven opdrachten en taken. De leerling is verantwoordelijk voor het juiste gebruik en de inzet van hulpmiddelen. Het eigen initiatief van de leerling is belangrijk bij het leerproces en bij het vragen om hulp. Een goede communicatie van de dyslectische leerling met mentoren en vakdocenten is hierbij van belang.

Tips voor leerlingen:

- Gebruik beelddenken voor het aanleren van de lesstof, door mindmaps te maken in plaats van een samenvatting met veel geschreven tekst. Of gebruik woordenlijsten met plaatjes voor het leren van woorden.
- Bij het leren van woordjes is het efficiënter om regelmatig kort te leren dan één keer lang. Verdeel de woordenlijst in kleine hoeveelheden. Begin daarnaast op tijd met leren en maak een planning.
- Oefen op de dag dat je de taal gehad hebt met het leren van woorden. Veel woorden heb je al gehoord en weet je nog.
- www.studygo.com, www.wrts.nl of www.quizlet.com zijn online overhoorprogramma's om woordjes mee te oefenen. Je kan hierbij ook makkelijk plaatjes plaatsen bij de te leren woorden, zodat je de woorden sneller onthoudt.
- Dek bij het leren van woordjes de Nederlandse woorden af, kijk naar de vreemde woorden en de zin. Kun je een betekenis raden?
- Koppel de woorden aan wat je al weet, bijvoorbeeld: ken ik het woord in een andere taal of lijkt het op een woord dat ik al ken?
- Markeer de stukjes van een woord dat je fout schrijft met een kleur.
- Maak gebruik van ezelsbruggetjes om de woorden beter te kunnen onthouden.
- Maak kaartjes met woordjes. Op de ene kant staat het Nederlandse woord en op de andere kant de vreemde taal. Oefen hier vaak mee.
- Woorden leren via drie kanalen: lezen (via de ogen), hardop lezen (via de oren en mond) en schrijven (via de motoriek). Zo komt de informatie via drie kanalen binnen in de hersenen en wordt het beter opgeslagen.
- Sprongsgewijs lezen: de hoeveelheid woordjes verdelen in groepjes van vijf woorden, deze leren totdat je ze kent. Daarna verder met de volgende vijf woorden en de vorige vijf herhalen. Zo spring je door de woordenlijsten heen.
- Memoblaadjes: zet het te leren woord op een memoblaadje en plak dit op een zichtbare plaats in huis waar je vaak bent. Je kijkt er dan onbewust regelmatig naar en het woord slijpt in.

Bijlage 1 – Wat is dyslexie: meer informatie

In deze bijlage is achtergrondinformatie opgenomen over dyslexie.

Beschrijving van dyslexie:

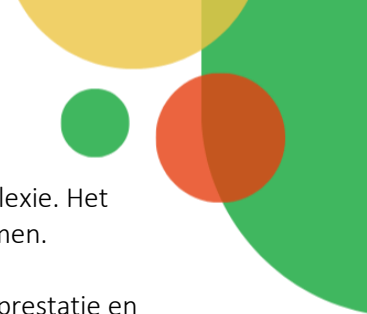
- Dyslexie is niet te genezen, het gaat niet over, ook niet bij intensieve training. Leerlingen kunnen wel leren er handig mee om te gaan.
- Het gaat om problemen bij het aanleren en toepassen van lezen en spellen.
- Het kan zich uiteindelijk alleen uiten bij het spellen en minder bij het lezen of andersom. (Op het VO niet alleen bij Nederlands maar ook bij andere talen).
- Wanneer dyslexie in de familie voorkomt is de kans groter dat de leerling ook dyslexie heeft. Een kind dat één ouder heeft met dyslexie, heeft 40 tot 50% kans er ook aanleg voor te hebben. Bij twee dyslectische ouders ligt dit percentage rond de 80%.
- Dyslexie heeft gevolgen voor alle vakken.
- Dyslexie verschilt per leerling.
- Het gaat om objectief waarneembaar gedrag.

Dyslectische leerlingen hebben moeite om:

- Het verschil te horen tussen klanken als m en n; p, t en k; s, f, v en g; eu, u en ui. Zij hebben moeite met de verwerking van letters en klanken (informatie).
- Homofonen, zoals ei/ij, ou/au te onderscheiden.
- Klanken te herkennen. • Klank - en schriftbeeld te koppelen. • De klanken in volgorde te zetten, zoals bij 'dorp' en 'drop' of '12' en '21'.
- Te lezen en / of te spellen op woordniveau in het Nederlands en in de moderne vreemde talen (nieuwe klanktekens, koppelingen, ingewikkelde spellingsafspraken).
- De aandacht te houden bij 'klankinformatie' (gesproken woord). Veel mondelinge instructie is dus lastig. Evenals het zelf aantekeningen maken, of snel iets overnemen van het bord in de klas.
- Reeksen in te prenten, bijvoorbeeld tafels of spellingsregels.
- Vaste woordcombinaties, uitdrukkingen of gezegdes te onthouden.
- Losse gegevens, zoals rijtjes, woordjes en jaartallen te onthouden.
- "Droge" feitenkennis aan te leren. Het toepassen van die kennis bij schriftelijke en mondelinge taken is niet geautomatiseerd (gaat niet vanzelf).
- Snel en accuraat te lezen (decoderen) van teksten bij alle vakken.
- Snel en accuraat te spellen (coderen) bij functioneel schrijven bij alle vakken.
- Hoofdrekenen aan te leren en te automatiseren.
- Leesbaar te schrijven zonder veel doorhalingen Bij leerlingen die wel leesbaar schrijven, valt het trage schrijftempo op.
- Zich te concentreren en het tempo bij te houden bij schriftelijke en/of mondelinge taken.
- "Analoge delen" te ontdekken bij het lezen en spellen van onbekende woorden (b.v. jour zit in aujourd'hui en ook in toujours en journal).
- Spelling te doorzien in relatie tot grammatica: enemy – enemies; Hande – Hände (zie Protocol Dyslexie VO).

Dyslexie kan samen gaan met andere problemen (co-morbiditeit), zoals:

- andere specifieke leerstoornissen, zoals rekenen (dyscalculie).
- specifieke ontwikkelingsstoornissen: motorische stoornissen, geheugenproblemen, specifieke spraak en / of taalstoornissen.
- algemene ontwikkelingsstoornissen of zintuiglijke stoornissen: visuele of auditieve beperking.
- een gedragsstoornis zoals AD(H)D (Attention Deficit (with Hyperactivity) Disorder). 20 tot 30

procent van de kinderen met ADHD heeft een specifieke leerstoornis, vooral dyslexie. Het gevolg daarvan is dat bij dyslectische leerlingen vaak gedragsproblemen voorkomen.

- ASS (Autisme Spectrum Stoornis).
- faalangst en onzekerheid. Faalangst is een prestatieangst: de leerling levert een prestatie en deze wordt beoordeeld of de leerling heeft het idee dat er een beoordeling is.

Bijlage 2 – Dyslexiepas voorbeeld

Dit is de voorkant van de dyslexiepas:

Dyslexiepas Datum van afgifte: oktober 2026 Naam van de leerling	Leerling: In de les: • Vraag of je een leesbeurt mag voorbereiden. • Zorg voor goede aantekeningen of kopieer ze. • Schrijf je huiswerk goed in je agenda. • Vraag indien nodig om hulp. Huiswerk: • Plan je huiswerk, werk iedere dag, werk vooruit. • Werk niet te lang achter elkaar. • Lees een tekst opnieuw als je niet weet wat er staat. • Laat je overhoren. • Gebruik overhoorprogramma's met plaatjes, bijv. studygo.com / quizlet.com Bij toetsen: • Lees zorgvuldig alle opgaven • Moeilijk vragen overslaan, deze als laatste maken, zodat je kan doorwerken. • Controleer je werk; niets vergeten. • Gebruik je extra tijd.
---	---

Dit is de achterkant van de dyslexiepas:

Faciliteiten

Docenten:

De leerling mag gebruik maken van:

- Tekstverwerker met spellingscontrole.
- Digitaal ingesproken boeken.
- Een vergroting aangeleverd door de docent, als de lettergrootte afwijkend is.

Bij toetsen, zie dyslexieprotocol:

- Extra tijd of vermindering van vragen.
- Opgaven worden aangeleverd met het lettertype Arial 12pt.
- Mogen teksten die hardop gelezen moeten worden, van tevoren worden voorbereid.
- De richtlijn is dat spelling niet meer dan 10% van het eindcijfer bepaalt, behalve bij de spellingtoetsen.
- Mag gebruik worden gemaakt van een computer/laptop met spellingscontrole, zie ook het laptopprotocol.

kajmunk)
college